

Sygnatura akt II AKa 253/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 stycznia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Marian Baliński

Sędziowie: SA Izabela Dercz (spr.)

del. SO Piotr Augustyniak

Protokolant: st. sekr. sąd. Łukasz Szymczyk

przy udziale: Krzysztofa Kowalczyka, Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Łodzi, delegowanego do Prokuratury Apelacyjnej w Łodzi

po rozpoznaniu w dniu 19 stycznia 2016 r.

sprawy

P. M.

oskarżonego z art. 13 §1 kk w zw. z art. 157 §1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 18 sierpnia 2015 r., sygn. akt II K 34/15.

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. G. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych tytułem wynagrodzenia za obronę oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym;
3. zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie przed sądem II instancji.

SSA Marian Baliński

SSA Izabela Dercz del. SSO Piotr Augustyniak

Sygn. akt II AKa 253/15

UZASADNIENIE

P. M. oskarżony został o to, że:

I. W dniu 3 sierpnia 2014r w S. woj. (...), działając w zamiarze ewentualnym pozbawienia życia P. N. uderzył go kilkakrotnie siekierą w głowę powodując obrażenia ciała w postaci ran tłuczonych głowy ze złamaniami kości pokrywy czaszki z przemieszczeniami odłamów i rozerwaniem opony twardej oraz niewielkim krwakiem podoponowym, a także ran ciętych palców obu rąk, które spowodowały naruszenie czynności ośrodkowego układu nerwowego na okres

powyżej siedmiu dni, a zamierzonego celu w postaci zabójstwa nie osiągnął z uwagi na interwencję M. N., tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 148 § 1 kk i art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

II. W tym samym czasie i miejscu usiłował dokonać uszkodzenia ciała M. N. poprzez uderzenie jej siekierą w głowę, jednak zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na działania obronne pokrzywdzonej, tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 157 § 1 kk.

Wyrokiem z dnia 18 sierpnia 2015r Sąd Okręgowy w Płocku uniewinnił oskarżonego od popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie II aktu oskarżenia, a w ramach czynu zarzucanego mu w punkcie I uznał za winnego tego, że w dniu 3 sierpnia 2014r w S. woj. (...), przewidując i godząc się na pozbawienie życia P. N. uderzył go ostrzem małej siekiery ze znaczną siłą w głowę – kilkukrotnie w prawą okolicę ciemieniową i co najmniej raz w okolicę czołową lewą oraz co najmniej raz w lewą rękę, lecz dobrowolnie odstąpił dokonania zabójstwa, powodując u P. N. obrażenia ciała w postaci ran głowy ze złamaniami wieloodłamowymi kości pokrywy czaszki z wgłobieniami odłamów kostnych, nieznacznym przerwaniem opony twardej i niewielkim krwakiem podoponowym, a także ran ciętych w obrębie trzech palców lewej ręki, które spowodowały rozstrój zdrowia i naruszenie czynności narządów ciała na okres trwający dłużej niż siedem dni, tj. popełnienia czynu z art. 157 § 1 kk i za to na podstawie tego przepisu skazał go na karę trzech lat pozbawienia wolności. Na podstawie art. 46 § 1 kk orzekł od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego P. N. kwotę 2000 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Na podstawie art. 44 § 2 kk orzekł przepadek dowodu rzeczowego w postaci siekiery. Na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 3 sierpnia 2014r do dnia 18 sierpnia 2015r. Nadto zasądził odpowiednie wynagrodzenie na rzecz obrońcy oskarżonego z urzędu a oskarżonego zwolnił od kosztów sądowych.

Od wyroku tego apelacje w części dotyczącej orzeczenia o karze wniósł obrońca oskarżonego zarzucając mu rażąco niewspółmierność kary wymierzonej oskarżonemu w stosunku do stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu, wynikającą z niedostatecznego uwzględnienia faktu, iż pokrzywdzony swoim zachowaniem prowokował oskarżonego, oskarżony nie był dotychczas karany, sąsiedzi wypowiadając o oskarżonym pozytywne opinie, oskarżony dobrowolnie odstąpił od popełnienia zabójstwa oraz powiadomił policję o zdarzeniu, zaś powyższe okoliczności wskazują na pozytywną prognozę kryminologiczną w stosunku do oskarżonego.

Obrońca oskarżonego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez obniżenie kary pozbawienia wolności do jednego roku z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby trzech lat oraz oddaniem oskarżonego pod dozór kuratora sądowego. W razie takiej zmiany wyroku wniósł o uchylene rozstrzygnięcia o zaliczeniu okresu rzeczywistego pozbawienia wolności na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego nie zasługuje na uwzględnienie. Wbrew podniesionemu w niej zarzutowi brak jest podstaw do uznania, że orzeczona wobec oskarżonego kara pozbawienia wolności jest rażąco niewspółmierna (surowa) w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k.

Jak wynika z pisemnych motywów zaskarżonego rozstrzygnięcia (k. 35-36 uzasadnienia), orzekając o wymiarze kary wobec oskarżonego P. M., Sąd Okręgowy jako okoliczności obciążające potraktował w szczególności:

- działanie oskarżonego pod wpływem alkoholu,
- wysoką społeczną szkodliwość czynu popełnionego przez oskarżonego,
- sposób działania oskarżonego wyrażający się atakiem wobec pokrzywdzonego w czasie jego snu i w miejscu jego zamieszkania, z zaskoczenia w stosunku do pokrzywdzonego, oraz w obecności domowników, zwłaszcza czworga kilkuletnich dzieci.

Jako okoliczności mające korzystny wpływ na wymiar kary Sąd I instancji uwzględnił:

- dotychczasową niekaralność oskarżonego,
- fakt, że szczerze żałował popełnionego czynu i przeprosił pokrzywdzonego P. N., a przeprosiny te zostały przyjęte,
- brał pod uwagę również zachowanie się pokrzywdzonego wobec P. M., w tym w dniu zdarzenia dostrzegając, iż w czasie poprzedzającym zdarzenie zachowywał się on prowokacyjnie, wyśmiewał oskarżonego i uderzył go dwa – trzy razy.

Wymierzając P. M. karę, Sąd Okręgowy miał na względzie także i to, iż choć oskarżony z uwagi na uzależnienie od alkoholu i nadużywanie go przez niego oraz konkubinę ma negatywną opinię w środowisku, to osoby z bliskiej rodziny pokrzywdzonego – jego dwie siostry oraz sąsiad wypowiadały się na jego temat pozytywnie.

Analizując zarzuty sformułowane w apelacji obrońcy oskarżonego oraz przywołaną w jej uzasadnieniu argumentację, stwierdzić trzeba, iż skarżący nie podniósł w środku odwoławczym żadnych innych okoliczności mogących ważyć pozytywnie na wymiarze kary wobec oskarżonego ponad te, które były przedmiotem ocen i rozważań Sądu meriti. Nie jest prawdą, iż Sąd Okręgowy „skupił się jedynie na okolicznościach negatywnych dla oskarżonego, zaś właściwie nie dostrzegł okoliczności, które przemawiały na jego korzyść” (ostatnia strona apelacji), albowiem, jak wyżej wskazano, wszystkie korzystne dla oskarżonego okoliczności z punktu widzenia wymiaru kary były przedmiotem rozważań Sądu orzekającego, który żadnej z nich nie pominął, przeciwnie, wskazał także te, których nie dostrzegł skarżący.

Odnosząc się do kwestii związanych z treścią opinii psychiatryczno – psychologiczno – sądowej, z której skarżący wywodzi korzystne cechy osobowości P. M. mogące mieć wpływ na wymiar kary wobec niego, stwierdzić trzeba, iż jak wynika z powyższej opinii, biegli psycholog i psychiatrzy nie określali, iż oskarżony jest osobą agresywną w ogóle, natomiast będąc pod wpływem alkoholu nie kontroluje on swego zachowania i może wykazywać agresję, zaś objawy uzależnienia od alkoholu są u niego mocno nasilone i utrwalone (opinia k. 362), przy czym powyższe okoliczności jak dowodzi lektura pisemnych motywów zaskarżonego wyroku, także zostały dostrzeżone przez Sąd Okręgowy.

W ocenie Sądu Apelacyjnego wszystkie mogące mieć znaczenia dla orzeczenia o karze wobec P. M. okoliczności zostały uwzględnione i prawidłowo ocenione przez Sąd I instancji. Ocenę tą Sąd odwoławczy w całości akceptuje. Podkreślenie jedynie wymaga, iż oskarżony działając w niebezpieczny sposób dopuścił się przestępstwa o wysokim stopniu społecznej szkodliwości, który wyrażał się przede wszystkim w spowodowaniu wielu groźnych obrażeń ciała u pokrzywdzonego. Stopniując tę społeczną szkodliwość w odniesieniu do występków stypizowanych normą art. 157 § 1 kk uzasadnionym jest twierdzenie, iż czy oskarżonego mieści się w obszarze tych zachowań objętych powyższą normą, do których ma odniesienie wymiar kary orzeczony zaskarżonym wyrokiem.

Dodać należy, iż w orzecznictwie i nauce prawa karnego wielokrotnie podnoszono, że zarzut niewspółmierności kary, jako zarzut z kategorii ocen, można zasadnie podnosić wówczas, gdy kara jakkolwiek mieszcząca się w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy, innymi słowy - gdy w społecznym odczuciu jest karą niesprawiedliwą (wyrok SN z 11 kwietnia 1985 r., V KRN 178/85, OSNKW 7-8/1985, poz. 60, T. Grzegorzczak, Kodeks postępowania karnego, Komentarz, Wydawnictwo LEX Warszawa 2008 r., str. 934-935)). Niewspółmierność zachodzi zatem wówczas, gdy kara wymierzona za przypisane przestępstwo nie odzwierciedla należycie stopnia szkodliwości społecznej czynu i nie uwzględnia w wystarczającej mierze celów kary (zob. w. SN z 30 listopada 1990 r., Wr 363/90, OSNKW 7-9/1991, poz. 39). Nie chodzi przy tym o każdą ewentualną różnicę co do jej wymiaru, ale o różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby - również w potocznym znaczeniu tego słowa - rażąco niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować" (wyrok SN z 2 lutego 1995 r., II KRN 198/94, OSNPP 6/1995 r., poz. 18).

W przypadku kary wymierzonej oskarżonemu nie można stwierdzić, iż jest to kara niewspółmiernie surowa. Przeciwnie, zważywszy na całokształt okoliczności wskazanych wyżej mających wpływ na wymiar kary surowość jej jawi się jako co najwyżej „średnia”.

Sąd Okręgowy przy wymiarze owej kary uwzględnił we właściwy sposób wszystkie okoliczności wpływające na jej wysokość.

Mając zatem na uwadze powyższą argumentację i nie znajdując podstaw do korekty zaskarżonego wyroku w kontekście zarzutów zawartych w apelacji oraz w zakresie pozostałej części rozstrzygnięcia w obszarze kary, w tym w zakresie orzeczenia o obowiązku naprawienia szkody i zadośćuczynieniu opartego o art. 46 § 1 kk, które to rozstrzygnięcie nie było kwestionowane apelacją, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 437 § 1 kpk utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

O wynagrodzeniu za obronę sprawowaną z urzędu sąd odwoławczy orzekł na podstawie § 14 pkt. 2 ppkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163 poz. 1348 z późn. zm), zaś na podstawie art. 624 § 1 kk zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie przed sądem II instancji.